

Список використаної літератури

1. Zhi-Ting Zhu, Ming-Hua Yu, Peter Riezebos. A research framework of smart education. *Smart Learning Environments*. URL: <https://slejournal.springeropen.com/articles/10.1186/s40561-016-0026-2>
2. Смарт-освіта: досвід, реалії, перспективи: монографія / за ред. акад. Р. С. Гуревича: друкарня «Діло». Вінниця, 2019. 218 с.

Вікторія Савіцька,
кандидат педагогічних наук,
старший викладач кафедри освітології і педагогіки,
Західноукраїнський національний університет

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ТА ГУМАНІТАРИЗАЦІЯ ЯК ОСНОВНІ ТРЕНДИ СУЧАСНОЇ МОДЕЛІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Роль вищої освіти як соціального інституту у світі, безсумнівно, є основою для життєдіяльності інших сфер життя. Як соціальний інститут, вища освіта охоплює себе ідеї, цілі та людей, які працюють в організаціях та органах управління освітнім процесом [5]. Стрімкий прогрес вищої освіти зумовлює постійний інтерес наукової спільноти до проблем, тенденцій та особливостей академічного розвитку у національному та глобальному аспектах. Саме вища освіта дає можливість студентам здобувати нові знання, водночас розвиває професійні навички та здібності, а також є рушійною силою змін у світі.

Сучасні зміни системи освіти висувають певні вимоги до підготовки студентів з урахуванням індивідуально-особистісних особливостей, соціальних замовлень країни, а також міжнародних інтеграційних процесів. З огляду на такі тенденції цифровізація та гуманітаризація вищої освіти може набути багатоаспектного, прогностичного характеру.

Так, цифрова трансформація освіти на основі її гуманітаризації відкриває широкі перспективи для підвищення ефективності освітнього процесу. В основі цифрових трансформацій є цифрові тренди – напрями розвитку цифрових

технологій. Їхній аналіз дає змогу прогнозувати розвиток конкретного економічного, технологічного й навіть соціального явищ у майбутньому [3, с. 12]. На рис. 1 подано цифрові тренди до 2030 року (на основі даних Українського інституту майбутнього та Цифрової адженди України 2020).

Рис. 1. Глобальні цифрові тренди до 2030 року

Рис. 1. Глобальні цифрові тренди до 2030 року [1]

Тому можемо констатувати, що у сучасних умовах значення цифрових технологій у освіті зростає. Освітній процес вже неможливий без використання сучасних інформаційно-комукаційних технологій, мобільних додатків, відкритих освітніх ресурсів та інших технологічних розробок. Очевидно, що традиційна модель освіти, спрямована лише на здобуття знань, застаріла. Необхідна трансформація сформованої моделі освіти та перегляд існуючих підходів та моделей навчання, спрямованих на здобуття навичок, необхідних для ефективної життєдіяльності та професійного розвитку у цифровому середовищі, однак з урахуванням індивідуальних особливостей студентів.

Основною проблемою цифровізації освіти є створення нових методів навчання і технологій, що відповідають телекомунікаційному середовищу зв'язку. Варто відзначити, що сучасні інноваційні методи навчання в цифровому середовищі є практико зорієнтованими, а основними принципами їхньої реалізації є *цілісність* (єдність навчання, виховання та розвитку); *фундаментальність* (на основі модульного навчання); *культуровідповідність* (навчання сучасному рівню розвитку загальної, комунікативної, професійної культури); *гуманітаризація та гуманізація освіти* (гуманізація пов'язана з введення до навчальних програм гуманітарних дисциплін, тобто олюднення – все для людини, заради людини) [7, с. 477]; діяльнісний підхід (заснований на дидактичному принципі зв'язку теорії і практики).

З огляду на це, процес цифровізації вищої освіти потребує врахування таких чинників: *стабільність* (стабільність системи, її функціонування, кількість користувачів та їхня активність); *модульність* (використання дидактичних одиниць електронного курсу в інших курсах дисципліни, тим самим забезпечуючи міждисциплінарність); *мультимедіа* (використання аудіо-та відеоресурсів); *технічна підтримка* (засоби підтримки працездатності системи, стабільності її функціонування).

Таким чином, основний вектор розвитку сучасної вищої освіти заданий у напрямі актуалізації її гуманітаризації та цифровізації, які є адекватними мінливим умовам існування особистості в сучасному соціально-економічному та інформаційному середовищі, а й сприяли б методологічному розширенню та змістовній диверсифікації освітніх технологій та моделей, зорієнтованих на суб'єкта навчання [6, с. 100]. Загалом гуманістичний потенціал цифрових освітніх ресурсів зумовлений трьома параметрами:

1) організація змісту освіти на основі полісуб'єктного та індивідуально-творчого характеру освітнього процесу з урахуванням попереднього досвіду студентів, осмислення та задоволення особистісно значущих освітніх потреб;

2) побудова індивідуальної освітньої траєкторії навчання студента як процесу конструювання та присвоєння суб'єктивно нового знання, і навіть способів його здобуття [2, с. 40];

3) широкий спектр педагогічних технологій, спрямованих на інтенсифікацію освітнього процесу та розвиток гуманістичної спрямованості особистості (організація та здійснення проєктної діяльності, різноманітні online форми групової роботи та роботи в команді, складання та презентація online інтелектуальних карт, гейміфікація тощо) [4; 7].

Тобто цифрові технології дасть змогу розширити та диверсифікувати гуманістичний потенціал освітніх підходів, заснованих на суб'єкт-суб'єктній моделі взаємодії учасників освітнього процесу.

Список використаної літератури

1. Економічна стратегія України 2030. Український інститут майбутнього. URL: <https://strategy.uifuture.org/index.htm>
2. Карзун І. Г., Музиченко А. С. Сучасні тренди розвитку вищої освіти у глобалізованому світовому освітньому просторі. *Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки*. 2020. Вип. 5 (38). С. 39–47.
3. Проєкт «Цифрова адженда України – 2020» (2016, грудень). URL: <https://uccr.org.ua/uploads/files/58e78ee3c3922.pdf>
4. Струтинська О. В., Умрик М. А. Сучасні освітні тренди в умовах розвитку цифрового суспільства. *Інформаційно-комунікаційні технології в освіті*. 2020. Вип. 26. С. 201–205.
5. Crittenden W. F., Biel I. K, Lovely W. A. Embracing Digitalization: Student Learning and New Technologies. *Journal of marketing education*. 2019. Vol. 41 (1). P. 5–14.
6. Di Leo J. R. (2019). Education for Inhumanity, or Why the New Millennium Needs a Will Durant. *Intertexts. University of Nebraska Press*. Vol. 23 (1–2). P. 91–106.

7. Swidler L. Humanization: Reason–Freedom–Dynamism–Dialogue. *Journal of Ecumenical Studies*. University of Pennsylvania Press. 2019. Vol. 54 (4). P. 475–481.

Gao Xiaoxuan,

1st year of master's degree student in 011 Educational, pedagogical sciences, educational-professional program «Management of educational institutions», West Ukrainian National University

Antonina Demianiuk,

PhD in Economics, Associate Professor of the Department of Educology and Pedagogy, West Ukrainian National University

PROSPECTS E-LEARNING IN THE INFORMATION SOCIETY

We live in a world of modern technology. Information technologies surround us at every step, helping us, making our life easier, and providing many benefits. This modern lifestyle is also changing the way we perceive information technology. Few people today can imagine working and learning in everyday life without a computer, laptop, smartphone, or Internet access. The use of electronic teaching aids is a new, modern approach to education. Previously, the use of e-learning materials was the prerogative of distance learning. The main reason was the very limited possibility of personal contact between teachers and students. The issue has become even more urgent given the epidemiological situation around the world [1].

Information technologies surround us at every step, help us, make our life easier, bring a lot of positive things. This modern lifestyle is also changing the way we perceive information technology. Few people today can imagine working and learning in everyday life without a computer, laptop, smartphone or Internet access. The use of modern electronic teaching aids is a new, modern approach to education. Previously, the use of e-learning materials was the prerogative of distance learning.